

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3532/2021. (XII. 13.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 7:19. § (4) bekezdése, valamint a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 44.Pf.630.178/2020/6. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó egyház meghatalmazással igazolt jogi képviselője (dr. Szecsődi Zsolt ügyvéd) útján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz.
- [2] Az indítványozó elsődlegesen az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-ára alapított alkotmányjogi panaszában a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 44.Pf.630.178/2020/6. számú ítéletének a Pesti Központi Kerületi Bíróság 4.P.88.192/2018/42. számú ítéletére kiterjedő alaptörvény-ellenessége megállapítását és megsemmisítését kérte, mivel álláspontja szerint a kifogásolt döntések a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 7:19. § (4) bekezdésének alaptörvény-ellenes értelmezése és alkalmazása folytán sérti az Alaptörvény I. cikk (1) bekezdése, VII. cikk (1) bekezdése, XIII. cikk (1) bekezdése, valamint a XV. cikk (1) és (2) bekezdése rendelkezéseit. Másodlagosan az Abtv. 26. § (1) bekezdésére alapított alkotmányjogi panaszt terjesztett elő, amelyben a Ptk. 7:19. § (4) bekezdésének bevett egyházakra történő alkalmazása alaptörvény-ellenessége megállapítását kérte.
- [3] 1.1. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló peres eljárásban megállapított tényállás szerint az ügy felperese és a néhai örökgyó testvérek voltak. A néhai örökgyó 2017. szeptember 20-án lakóhelyén végrendeletet akként, hogy a más által írt végrendeletet két tanú együttes jelenlétében aláírta. A végrendelet szövegét a végrendelet egyik tanúja gépelte le, és ő nyomtatta ki. Mindkét végrendeleti tanú az indítványozó (aki az alapügyben az alperesi egyház) tagjai, amely tény az örökgyó előtt a végrendeletkezés időpontjában ismert volt. Az örökgyó úgy végrendeletkezett, hogy a tulajdonában lakóhelyeül szolgáló ingatlan, minden ingósága, beleértve a bankszámlája is, elhalálása esetén az indítványozó tulajdonába kerüljön. A hagyatéki eljárásban a felperes a végrendelet érvényességét vitatta, ezért az öröklési jogvitára tekintettel a közjegyző végzésével az örökgyó leltárba vett hagyatékát ideiglenes hatállyal, végrendeleti öröklés jogcímén az indítványozónak adta át.
- [4] A felperes keresettel élt az elsőfokú bíróságnál, elsődlegesen a Ptk. 7:11. §-ára és a 717. § (1) bekezdés *b*) pontjára hivatkozással kérte, a bíróság állapítsa meg, hogy az örökgyó végrendelete érvénytelen, és a hagyatéki törvényes öröklés rendje szerinti átadásának van helye, mert a végrendeleten szereplő névalírás nem az örökgyó kezétől származik. Másodlagosan a Ptk. 7:19. § (4) bekezdésére hivatkozással annak megállapítását kérte, hogy az örökgyó végrendeletében az alperesnek rendelt juttatás érvénytelen, és a hagyatéki törvényes öröklés rendje szerinti átadásának van helye, mivel a végrendeletet aláíró két tanú az indítványozói (alperesi) egyház tagja, akik közreműködése a végrendelet megalkotásában a jogi személynek rendelt juttatást érvénytelenné teszi. Az indítványozó a kereset elutasítását kérte.
- [5] Az elsőfokú bíróság a keresetet túlnyomórészt megalapozottnak találta. Az elsődleges kereset tekintetében (a végrendelet alaki hiba miatti teljes érvénytelenségének megállapítása során) a szakértői bizonyítás megtörténte után azt állapította meg, hogy a felperes nem tudta igazolni, hogy a végrendeletet ne az örökgyó írta volna alá, ezért a Ptk. 7:17. § (1) bekezdés *b*) pontja alapján az érvénytelenség nem volt megállapítható. A felperes másodlagos kereseti kérelmével kapcsolatban az elsőfokú ítélet megállapította, hogy a felek között nem volt vitatott, hogy az alperes a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi CCVI. törvény (a továbbiakban: Ehtv.) 9/G. §-a és mellékletének 26. pontja értelmében bevett egyház és mint olyan, az Ehtv. 10. §-a alapján jogi személy. Az elsőfokú bíróság a tanúk vallomása alapján megállapította, hogy a végrendeletet az egyik tanú szerkesztette, akként, hogy

az örökhagyó említette számára, hogy milyen rendelkezést szeretne tenni. Az örökhagyóval a két tanú hármában megbeszélte, hogy mi legyen a végrendelet tartalma, majd ezt az egyik tanú írta le a saját számítógépével otthon és a végrendeletet kinyomtatta. Az elsőfokú ítélet utalt a Ptk. 7:17. § (3) bekezdésére, amely alapján közreműködőnek minősül a végrendelet szerkesztője és leírója is. A tanúvallomások alapján tényként állapította meg, hogy az egyik tanú közreműködött a végrendelet megalkotásában. Megállapította továbbá, hogy a felek által az nem volt vitatott és a tanúvallomások is alátámasztották, hogy a tanúk írták alá az örökhagyó mellett a végrendeletet végrendeleti tanúként.

- [6] Az elsőfokú bíróság a másodlagos kereseti kérelem alapján abban a kérdésben is állást foglalt, hogy a tanúk az alperesi egyház mint jogi személy tagjának minősülnek-e, továbbá a közreműködésük a végrendelet megalkotásában az alperesnek rendelt juttatást érvénytelenné teszi-e. Osztotta az indítványozó azon álláspontját, hogy a gondolat, lelkiismeret és a vallás szabadsága kiemelten fontos és védendő alapjog. Ugyanakkor az elsőfokú bíróság nézete szerint az Alaptörvény VII. cikk (1) bekezdéséből és az Ehtv. 1. § (1) és (2) bekezdéseiből az a következtetés vonható le, hogy valamely egyház tagjának kizárólag az minősül, aki az egyház tagjának vallja magát. Azt is megállapította, hogy a tanúk a tagságuk kinyilvánítását az Alaptörvény és az Ehtv. hivatkozott rendelkezései alapján mellőzhetnék volna, azonban ezt nem tették, így az elsőfokú bíróság azt tényként állapította meg. Az elsőfokú ítélet indokolása szerint a tanúk vallomása alapján egyértelmű volt, hogy az örökhagyó tudomással bírt arról, miután egy gyülekezetbe jártak, hogy a tanúk az egyház tagjai, ezért nem volt helytálló az indítványozó azon védekezése, hogy a bevett egyház részére végrendeletet kívánó örökhagyónak a tanúkat nyilatkoztatnia kellett volna vallási hovatartozásukról, és arra a tanúként felkért személyek kötelesek lettek volna nyilatkozni. Az örökhagyó a tanúk vallásáról tudomással bírt, és amennyiben a végrendeletében a bevett egyház javára kívánt juttatást rendelni, a Ptk. 7:19. § (1) és (2) bekezdései szerinti körülménnyel kellett volna eljárnia.
- [7] Az elsőfokú ítélet indokolása kitért továbbá arra, hogy az indítványozónak a Ptk. 7:19. § (4) bekezdése alaptörvény-ellenességére irányuló kezdeményezést azért mellőzte, miután azt nem látta megállapíthatónak. Ugyanis az egyházakat megillető jogi személyiség nem korlátozott, nincs olyan jogszabályi rendelkezés, amely a Ptk. 7:19. § (4) bekezdése alkalmazását egyházi jogi személyek esetében kizárná. E jogszabály alapján továbbá a végrendeleti tanúk az általa kifejtettek szerint továbbra sem kötelesek vallási meggyőződésük kinyilvánítására, szabadon eldönthetik, hogy azzal élnek-e vagy sem, az Alaptörvényben biztosított alapvető joguk ezáltal nem sérül. Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság a Ptk. 7:19. § (4) bekezdése alapján a végrendeletben az indítványozónak rendelt juttatás érvénytelenségét állapította meg.
- [8] Az ítélettel szemben az indítványozó terjesztett elő fellebbezést, melyben az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a teljes kereset elutasítását kérte. A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását kérte. A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a nem fellebbezett részében nem érintve, az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.
- [9] A másodfokú ítélet indokolása hangsúlyozta, hogy az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg a tényállást, döntésével és annak indokaival is egyetértett. Így az elsőfokú bíróság megfelelően értékelt a tanúk vallomását, és rögzítette tényként, hogy a tanúk szabad akaratukból nyilatkoztak a vallási hovatartozásukról, továbbá azzal is egyetértett, hogy megtehették volna, hogy nem nyilatkoznak magánéletük védelmében. Miután azonban a nyilatkozatot megtették, azt a bíróság tényként tudta kezelni. Egyetértett továbbá abban is az elsőfokú bírósággal, hogy az örökhagyónak a tanúk részére nem kellett kérdéseket feltenni, hogy az indítványozói egyház tagjai-e, mivel egy felekezetbe járt a tanúkkal. Erre tekintettel, lévén az egyedi jelen peres esetet kellett vizsgálni, nem osztotta a másodfokú bíróság az indítványozó álláspontját, mely szerint a Ptk. 7:19. § (1) és (2) bekezdése szerinti eljárása kivitelezhetetlen lenne, azon tény alapján, hogy az örökhagyó teljes mértékben tisztában volt a tanúk felekezeti hovatartozásáról. Egyetértett továbbá a felperesi fellebbezési ellenkérelmének azon álláspontjával, hogy nem a vallási hovatartozás volt a perdöntő jelen ügyben, hanem az, hogy az alperes jogi személy, márpedig annak tagjai mint végrendeleti tanúk által aláírt végrendelet okán a jogi személy részére rendelt juttatást érvénytelenné tette. Rámutatott továbbá, hogy az adott eljárásban nem a tanúk, vallási, felekezeti hovatartozása volt a vizsgálat tárgya, hanem az, hogy a jogi személynek tagjai-e, ezért az indítványozó fellebbezésében sérülni vélt Egyezmény vonatkozó cikkei tekintetében a vizsgálatát mellőzte, továbbá a fentebb kifejtettek okán az Alkotmánybíróság előtti egyedi normakontroll eljárás iránti indítványt is.
- [10] 2. Az indítványozó – jogi képviselője útján – ezt követően fordult az Alkotmánybírósághoz, elsődlegesen az Abtv. 27. §-ára alapított alkotmányjogi panaszában a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság csatolt

44.Pf.630.178/2020/6. számú ítélete, valamint az előzményi Pesti Központi Kerületi Bíróság 4.P.88.192/2018/42. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérve, miután nézete szerint az sérti az Alaptörvény I. cikkének (1) bekezdését, VII. cikk (1) bekezdését, XIII. cikk (1) bekezdését és a XV. cikk (1) és (2) bekezdéseit, valamint az Alaptörvény idézett rendelkezésein túl sérti továbbá az Emberi Jogok Európai Egyezményének (a továbbiakban: EJEE) 8., 9., 11. és 14. cikkét, továbbá az EJEE Első Kiegészítő Jegyzőkönyvének 1. cikkét is. Míg másodlagosan az Abtv. 26. § (1) bekezdése alapján kérte a hivatkozott ítéletek megsemmisítését és a Ptk. 7:19. § (4) bekezdésének bevett egyházakra történő alkalmazásának alaptörvény-ellenessége megállapítását, illetve azt kérte, hogy az Alkotmánybíróság vizsgálja meg az általa kifogásolt jogszabályi rendelkezést „és mondja ki a sarkalatos törvénynek minősülő Ehtv.-ben szereplő, *sui generis* jogi személynek minősülő bevett egyházakra történő alkalmazása az egyház »tagjai« vonatkozásában alaptörvény-ellenes”.

- [11] A pertörténet, valamint az alkotmányjogi panasz feltételei fennálltnak ismertetését követően az indítványozó az Abtv. 27. §-án alapuló alkotmányjogi panaszának érdemi indokolásában kifejtette, hogy nézete szerint az eljáró bíróság jogellenesen tette a bizonyítási eljárás részévé a végrendeleti tanúk vallási hovatartozását. Erre vonatkozóan kiemelte, bár az elsőfokú bíróság indokolása azt állította, hogy osztja az indítványozónak a gondolat, lelkiismeret és a vallásszabadságára vonatkozó azon álláspontját, hogy az kiemelten fontos, védendő alapjog, ennek ellentmond az ítélet indokolásának azon része, amelyben az elsőfokú bíróság kifejtette, hogy amennyiben a tanúk a vallási meggyőződésük kinyilvánítását mellőzik, a felperes az őt terhelő bizonyítási kötelezettségnek a végrendeleti tanúk indítványozói egyházi tagságára vonatkozóan egyéb bizonyítási eszközzel (például további tanúk indítványozásával) is eleget tehetett volna.
- [12] Álláspontja szerint ezzel az eljárásával, illetve azzal, hogy az elsőfokú bíróság a tanúk vallási hovatartozására vonatkozóan bizonyítást folytatott le stb. a különleges adatnak minősülő adatokat az ítélet és az egész bírósági akta részévé tette, megsértett a tanúk magánélethez való jogát, továbbá a személyes adatok védelméhez való jogát a 2018. május 25-én hatályba lépett az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679. Rendeletét, az európai adatvédelmi rendeletet (a továbbiakban: GDPR), és az Európai Unió Alapjogi Chartájának 7. és 8. cikkelyét, továbbá az Ehtv. 5. § (1) bekezdését. Álláspontja szerint sem a hétköznapi pl. egy végrendelet tanúkénti aláírásakor, sem egy bírósági eljárásban nem kötelezhető senki a vallási, felekezeti hovatartozásának kinyilvánítására, ugyanis az sérti az Alaptörvény VII. cikk (1) bekezdésében foglaltakat (emellett utalt az Alaptörvény I. cikk (1) bekezdésében foglaltakra), továbbá az Ehtv. 5. § (1) bekezdését.
- [13] Azt is kifejtette, hogy jogbizonytalanságot eredményez és alaptörvény-ellenes az elsőfokú bíróság által megfogalmazott és a másodfokú bíróság által megerősített állítás, miszerint valamely egyház tagjának kizárólag az minősül, aki az egyház tagjának vallja magát. Vitatta továbbá az elsőfokú bíróság ítéletének azt a jogértelmezését, amely szerint akkor járna el körültekintően a végrendelező személy, amennyiben egy bevett egyház részére szeretné a végrendeleti juttatást rendelni, hogy a tanú olvasható nevének és lakcímének túl egyházi, felekezeti hovatartozásáról is nyilatkoztatnia kellene a tanút, sőt esetleg tagsági igazolást is kellene kérnie a bevett egyháztól.
- [14] A fenti megoldás álláspontja szerint nyilvánvalóan kivitelezhetetlen, és alaptörvény-ellenes, valamint jogbizonytalanságot eredményez. Érvelése szerint az „új” Ptk. hivatkozott rendelkezése nyilvánvalóan azt a célt szolgálja, hogy a végrendeletnél közreműködő személyek érdektelenségét és így az örökhatályos akaratának, minden ráhatástól mentes kinyilvánítását biztosítsa. A Ptk.-ban foglalt jogi személyek, elsősorban gazdasági társaságok tagjai, munkavállalói, vezető tisztviselői, képviselői, felügyelő bizottság tagjai, akik közvetetten anyagilag érdekeltek lehetnek (pl. osztalék, munkabér stb.), ezért a közreműködésük kizárása ezt a fajta érdektelenséget hivatott biztosítani. Megjegyzi, hogy a társasági jogi és munkajogi jogviszonyt emelik ki az általa idézett kommentároknak a vonatkozó rendelkezéshez fűzött magyarázatai is. Ezzel szemben az indítványozó nem a Ptk.-ban szabályozott jogi személy, hanem *sui generis*, a kétharmados, sarkalatos törvénynek minősülő Ehtv. 6. § (1) bekezdése szerinti Országgyűlés által elismert, bevett egyház. Ugyanakkor az egyházak non profit szervezetek, teljesen más elvek alapján működnek, mint a Ptk.-ban szabályozott gazdasági társaságok. Érvelése szerint a bevett egyházak – a nagyszámú tagságuk miatt – tagjai a Ptk. 7:19. § (4) bekezdése szempontjából nem minősülnek „érdekeltnak”. Nézete szerint a hivatkozott rendelkezésnek nem az volt a célja, hogy vallási hovatartozástól függetlenül „kizárjon, diszkrimináljon” egy írásbeli végrendeletnél tanúként, vagy egyéb módon közreműködő személyeket, mivel az Alaptörvény VII. cikk (1) bekezdése és az Ehtv. 1. §-a alapján lelkiismereti vagy vallási meggyőződése megvallása miatt senkit nem érhet hátrány.
- [15] Ezzel szemben a Ptk. 7:19. § (4) bekezdésének az elsőfokú bíróság általi alkalmazása hátrányos bárkire nézve, aki végrendeletet készít bevett egyház, jogi személy részére, mivel értelmezése alapján arra kényszeríti a végrendelezőt, hogy vallási meggyőződés alapján keressen tanúkat és egyéb közreműködőket, hogy ne kockázz-

tassa végakarata érvénytelenségét. Véleménye szerint a hivatkozott rendelkezésnek nem az egyházak tagjai a címzettjei, ennek alátámasztásául példaként említette, hogy Magyarország legnagyobb bevett egyházának több mint három millió tagja van, így előfordulhatna, hogy több millióan lennének kizárva egy azonos vallású örökhatályú végrendeletében való közreműködéséből. Továbbá ennek kutatása önmagában olyan különleges adatra irányulna, amikor valakinek a vallási hovatartozását előzetesen kellene ellenőrizni.

- [16] Az indítványozó álláspontja szerint a megsemmisíteni kért bírósági ítéletek sértik az indítványozó vonatkozásában az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésébe foglalt örökléshez való jogát. Érvelése szerint a Ptk. 7:19. § (4) bekezdésének az bevett egyházak tagjaira történő alkalmazása ugyanis szükségtelenül és aránytalanul, diszkriminatív módon korlátozza az indítványozó Alaptörvénybe foglalt örökléshez való jogát, mivel a saját kezűleg írt és aláírt végrendeleti formán túl készített, Ptk.-ban rögzített forma esetén az általa fentiekben bemutatott alkotmányossági problémát generálja. Ezáltal alaptörvény-ellenesen a végrendeleti tanúk, közreműködők vallási hovatartozásán (illetve annak megvallásán) múlik, hogy az indítványozó Alaptörvény szerinti örökléshez való joga a végrendelet akaratának megfelelően érvényre juthasson. Az indítványozó emellett kifejtette, hogy az első és a másodfokú bíróság jogértelmezése az Alaptörvény idézett rendelkezésein túl sérti továbbá az EJEE 8., 9., 11. és 14. cikkét, továbbá az Első Kiegészítő Jegyzőkönyv 1. cikkét is, melyek idézése mellett utalt e cikkekre nézve az Emberi Jogok Európai Bírósága (a továbbiakban: EJEB) vonatkozó gyakorlatára is.
- [17] Másodlagosan kérte az Abtv. 26. § (1) bekezdése alapján a hivatkozott ítéletek megsemmisítését és a Ptk. 7:19. § (4) bekezdésének bevett egyházakra történő alkalmazásának alaptörvény-ellenessége megállapítását, erre vonatkozó önálló alkotmányossági érvelést azonban nem terjesztett elő.
- [18] Az igazságügyi miniszter az Abtv. 57. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság felkérésére, az indítványozó által állított alaptörvény-ellenességgel összefüggésben tájékoztatta az Alkotmánybíróságot az ügygel kapcsolatos álláspontjáról.
- [19] 3. Az Alkotmánybíróság mindenekelőtt azt vizsgálta, hogy az alkotmányjogi panasz megfelel-e az Abtv.-ben foglalt, a panaszok befogadhatóságára vonatkozó kritériumoknak. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság az ügyrendjében meghatározottak szerinti tanácsban eljárva dönt az alkotmányjogi panasz befogadásáról. A (2) bekezdés alapján a tanács mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, ezek között a 26–27. § szerinti érintettséget, az Alaptörvényben biztosított jogok sérelmét, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket. A (3) bekezdés úgy rendelkezik, hogy a befogadás visszautasítása esetén a tanács rövidített indokolással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát.
- [20] Az Alkotmánybíróság először az Abtv. 27. §-a alapján benyújtott bírói döntés alaptörvény-ellenességének megállapítására irányuló panasz befogadhatóságának kérdésében döntött, majd ezt követően az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panasz befogadhatóságát vizsgálta meg.
- [21] 3.1. Az indítványozó számára Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 44.Pf.630.178/2020/6. számú ítélete 2020. június 16-án került elektronikus úton kézbesítésre, míg az Abtv. 27. §-ára és 26. § (1) bekezdésére alapított alkotmányjogi panaszát az indítványozó 2020. augusztus 13-án, elektronikus úton nyújtotta be a törvényszéknek. Így az alkotmányjogi panasz – az Abtv. 30. § (1) bekezdése alapján – határidőben benyújtottnak minősül.
- [22] Az indítványozó az Abtv. 27. §-a alapján, a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 44.Pf.630.178/2020/6. számú ítélete – az elsőfokú bíróság ítéletére is kiterjedően – alaptörvény-ellenességének a megállapítását és megsemmisítését kérte, amely az ügy érdemében hozott, jogorvoslással nem támadható döntése, mivel ellene fellebbezésnek vagy felülvizsgálatnak nincs helye.
- [23] Az Abtv. 27. § (1) bekezdése szerint alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet fordulhat alkotmányjogi panasszal az Alkotmánybírósághoz, akinek az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az – Alaptörvényben biztosított – jogát sérti [a) pont első fordulat]. Ugyanakkor az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó által hivatkozott és állított Alaptörvény VII. cikk (1) bekezdésében biztosított alapjog sérelme a bírósági eljárásban valójában nem az indítványozó, hanem a tanúk alapjogát érintette, ezért az alkotmányjogi panasz e tekintetben nem felel meg az Abtv. 27. §-ában előírt követelményeknek. Míg az általa szintén sérülni vélt Alaptörvény I. cikk (1) bekezdésével összefüggésben az Alkotmánybíróság hangsúlyozza, hogy az Alaptörvény I. cikkére vonatkozó gyakorlata értelmében „az Alaptörvény vonatkozó rendelkezései az állam kötelezettségeit határozzák meg az alap-

- jogok védelme és biztosítása érdekében, így közvetlenül ezen rendelkezések vonatkozásában sincs helye alkotmányjogi panasznak” {legutóbb lásd: 3002/2020. (II. 4.) AB határozat, Indokolás [22]}.
- [24] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó alkotmányjogi panasz benyújtására indítványozói jogosultsággal rendelkezik, és érintettsége, mint a végrendelet érvénytelenségének megállapítása iránti per alperese [27. § (2) bekezdés a)–c) pontjai], fennáll.
- [25] A kérelem a határozottság Abtv. 52. § (1b) bekezdésében felsorolt követelményeinek ugyanakkor csak részben eleget tesz, ugyanis az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az Abtv. 27. §-ára alapított indítványnak azon része, amely a jogerős döntés alaptörvény-ellenességét az Alaptörvény XV. cikk (1) és (2) bekezdései sérelmére, valamint az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésének sérelmére tekintettel állítja, nem tartalmaz alkotmányjogi-lag releváns, érdemi indokolást a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességgel összefüggésben. Így az indítvány ebben a tekintetben nem tett eleget az Abtv. 52. § (1) bekezdés c) pontjában foglalt, a határozott kérelemmel szemben fennálló törvényi követelménynek, ezért az Abtv. 27. §-a alapján erre nézve érdemi vizsgálatnak nincs helye. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint ugyanis az ilyen indokolás hiánya az indítványi elem érdemi elbírálásának az akadályá {pl. 3149/2016. (VII. 22.) AB végzés, Indokolás [27]}.
- [26] Az indítványozó több kifogása kapcsán hivatkozott az EJEE megsértésére is, idézve az EJEB gyakorlatát. Az Alkotmánybíróság emlékeztet arra, hogy az Alaptörvény 24. cikk f) pontja, valamint az Abtv. 32. §-a alapján csak a jogszabályok nemzetközi szerződésbe ütközésének a vizsgálatára terjed ki a hatásköre, és arra is csak az Abtv. 32. § (2) bekezdésében meghatározott indítványozói kör indítványára; bírói döntések nemzetközi szerződésbe ütközésének vizsgálatára azonban nincs hatásköre. Ezért ezen indítványelem az Abtv. 27. § (1) bekezdés a) pontjában támasztott követelménynek nem felel meg.
- [27] 3.2. Az Abtv. 26. § (1) bekezdése alapján akkor lehet alkotmányjogi panasszal az Alkotmánybírósághoz fordulni, ha az ügyben folytatott bírósági eljárásban alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazása folytán az érintett Alaptörvényben biztosított jogának sérelme következett be, és a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.
- [28] Az Alkotmánybíróság vizsgálata eredményeként megállapította, hogy a határidőben érkezett, Abtv. 26. § (1) bekezdésére alapított alkotmányjogi panasz szintén nem tesz eleget a befogadhatóság követelményeinek, az alábbiakra tekintettel.
- [29] Az Abtv. 52. § (1) bekezdése alapján az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia, az 52. § (1b) bekezdés b) d), és e) pontjai alapján a kérelem akkor határozott, ha az indítványozó megjelöli az Alaptörvény megsértett rendelkezéseit; az Alaptörvényben biztosított joga sérelmének lényegét; valamint ha indokolást ad elő arra nézve, hogy a támadott rendelkezés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével. Az Alkotmánybíróság jelen ügyben megállapította, hogy bár az indítványozó másodlagosan az Abtv. 26. § (1) bekezdése alapján a kifogásolt ítéletek és a Ptk. 7:19. § (4) bekezdése „bevett egyházakra történő alkalmazása” alaptörvény-ellenességének megállapítását kérte, arra vonatkozóan, nemcsak alkotmányjogilag értékelhető releváns indokolást, hanem semmilyen indokolást sem terjesztett elő. Így az a határozottság Abtv. 52. § (1b) bekezdése b), d) és e) feltételeinek nem felel meg. Ugyanakkor az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó ezirányú a kérelme azzal, hogy a Ptk. 7:19. § (4) bekezdése bevett egyházakra történő alkalmazása alaptörvény-ellenességének megállapítását kéri, valójában mulasztásban megnyilvánuló alaptörvény-ellenesség megállapítására irányul. Az Alkotmánybíróság, megerősítve a vonatkozó gyakorlatát {erre nézve lásd: 3217/2015. (XI. 10.) AB végzés, Indokolás [16]–[17]; 3330/2017. (XII. 8.) AB végzés, Indokolás [19]–[20]; 3222/2018. (VII. 2.) AB határozat, Indokolás [33]}, a jelen ügyben is hangsúlyozza: az Abtv. 46. § (1)–(2) bekezdése a jogalkotói mulasztás megállapítását az Alkotmánybíróság által hatáskörei gyakorlása során hivatalból alkalmazható jogkövetkezményként szabályozza, így annak indítványozására senki nem jogosult.
- [30] 4. Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 56. § (2) és (3) bekezdése alkalmazásával, az Ügyrend 30. § (2) bekezdés f) és h) pontjai alapján visszautasította.

Dr. Schanda Balázs s. k.,
tanácsvezető, előadó alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Handó Tünde
alkotmánybíró helyett

Dr. Márki Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Pokol Béla
alkotmánybíró helyett

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1483/2020.

